

P5_TA(2004)0097

Tillnärmning av civilprocessuella bestämmelser

Europaparlamentets resolution om möjligheterna till en tillnärmning av de civilprocessrättsliga reglerna inom Europeiska unionen (KOM(2002) 654 / KOM(2002) 746 - C5-0201/2003 - 2003/2087(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av grönboken om omvandling av 1980 års Romkonvention om tillämplig lag för avtalsförpliktelser till ett gemenskapsinstrument och dess revidering i samband därmed (KOM(2002) 654),
- med beaktande av grönboken om ett europeiskt betalningsföreläggande och om åtgärder för att förenkla och påskynda handläggningen av tvister om mindre värden (KOM(2002) 746),
- med beaktande av artikel 61 c) och artikel 65 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,
- med beaktande av rådets och kommissionens handlingsplan för att på bästa sätt genomföra bestämmelserna i Amsterdamfördraget om upprättande av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, antagen av rådet (rättsliga och inrikes frågor) den 3 december 1998¹, särskilt punkterna 39 och 40,
- med beaktande av slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors den 16 oktober 1999, och framför allt punkterna 38-39,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 743/2002 av den 25 april 2002 om en allmän gemenskapsram för åtgärder i syfte att underlätta ett civilrättsligt samarbete²,
- med beaktande av artikel 47.2 och artikel 163 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden (A5-0041/2004), och av följande skäl:
 - A. Ökande handel och förflyttningar på den inre marknaden medför en ökning av antalet gränsöverskridande tvister, som just på grund av sin internationella karaktär medför kostnader och svårigheter som utgör ett allvarligt hinder för den fria rörligheten för varor, personer, tillgångar och kapital för Europas medborgare och för små och medelstora företag.
 - B. I slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors uppmanades rådet och kommissionen att utarbeta ”en ny processrättslagstiftning för gränsöverskridande mål, särskilt när det gäller sådana inslag som bidrar till att underlätta det rättsliga samarbetet

¹ EGT C 19, 23.1.1999, s. 1.

² EGT L 115, 1.5.2002, s. 1.

och till att stärka rätten att få sin sak prövad i domstol, t.ex. interimistiska åtgärder, bevisupptagning, beslut om penningutbetalningar och tidsfrister”.

- C. I samband med gränsöverskridande tvister måste de internationella privaträttsliga normerna göra det möjligt att med tillräcklig tydlighet fastställa vilken statlig domstol som skall vara behörig och vilken lagstiftning som skall tillämpas, och måste dessutom garantera att samtliga rättsliga avgöranden som fastslagits av de olika statliga domstolarna erkänns och/eller verkställs ömsesidigt.
- D. Genom 1968 års Brysselkonvention om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område¹ bestämdes ett antal normer för att avgöra frågor om nationell jurisdiktion i samband med internationella tvister och genom 1980 års Romkonvention om tillämplig lag på avtalsförpliktelser² harmoniserades medlemsstaternas internationella privaträttsliga regler vad gäller avtalsförpliktelser, samtidigt som frågan om de utomobligatoriska förpliktelserna hänsköts till ett framtida instrument³.
- E. Förordning (EG) nr 44/2001 (Bryssel I-förordningen) och Romkonventionen, som omvandlats till ett gemenskapsinstrument och delvis förnyats, samt det framtida ”Rom II-instrumentet” kompletterar varandra och utgör därför viktiga framsteg när det gäller att garantera rättssäkerheten i samband med gränsöverskridande tvister.
- F. Det faktum att Romkonventionen omvandlats till ett gemenskapsinstrument garanterar en enhetlig tolkning via EG-domstolen. I samband med unionens utvidgning undviker man att ikraftträdandet för normer när det gäller att hantera rättsliga konflikter i kandidatländerna försenas genom ratificeringsförfaranden.
- G. Inom vissa sektorer av det civilprocessrättsliga området skulle en harmonisering av bestämmelserna medge en bättre och enhetligare tillgång på rättvisa, vilket skulle göra de interimistiska åtgärder (*exequatur*) som i dag krävs överflödiga.
- H. Att snabbt kunna driva in skulder och bilägga tvister om mindre värden är ett absolut krav när det gäller ekonomiska och kommersiella förbindelser i allmänhet och det utgör en konstant källa till oro inom alla ekonomiska sektorer som är beroende av en väl fungerande inre marknad.
- I. I samband med genomförandet av slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors, innebär åtgärdsprogrammet för ömsesidigt erkännande av privaträttsliga avgöranden att man bör införa gemensamma europeiska normer för att möjliggöra ett snabbt och effektivt förfarande för fordringar om mindre värden som är obestridda och för att förenkla och påskynda handläggningen av gränsöverskridande tvister.

¹ EGT C 27, 26.1.1998, s. 1 (konsoliderad version). Senare ersatt av rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 16.1.2001, s. 1), som trädde ikraft den 1 mars 2002. 1968 års Brysselkonvention gäller emellertid fortfarande för förbindelserna mellan Danmark och övriga medlemsstater.

² EGT C 27, 26.1.1998, s. 34 (konsoliderad version).

³ ”Rom II-instrumentet”, som nu har fått konkret form genom förslaget till förordning om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (”Rom II”).

- J. Tillnärmningen av de civilprocessrättsliga reglerna inom Europeiska unionen måste dessutom omfatta ett enhetligt system för delgivning av rättsliga och utomrättsliga handlingar i medlemsstaterna.

När det gäller grönboken om omvandling av 1980 års Romkonvention om tillämplig lag för avtalsförpliktelser till ett gemenskapsinstrument och dess revidering i samband därmed (KOM(2002) 654):

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens initiativ.
2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att åtgärda den alltför stora spridningen på olika horisontella och sektoriella instrument av de regler som påverkar lagen om avtalsförpliktelser, och att samla dem i en enda lagtext.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka om det vore lämpligt att i framtiden kodifiera samtliga gemenskapsinstrument med betydelse för internationella privaträttsliga normer: Bryssel I-förordningen, Romkonventionen och det framtida Rom II-instrumentet.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till följande punkter:
 - a) Man bör föreslå att en förordning skall antas.
 - b) Man bör garantera att tvingande bestämmelser i gemenskapsrätten tillämpas när parterna hänvisar till lagstiftningen i tredje land, om samtliga element i ett visst avtal, eller de element som är särskilt viktiga, skulle vara lokaliserade till unionens territorium.
 - c) Detta skall inte påverka tillämpningen av de internationella konventioner som en medlemsstat redan har anslutit sig till eller kommer att ansluta sig till.
 - d) Bestämmelserna bör även gälla försäkringsavtal för att täcka risker som lokaliseras till medlemsstaternas territorier.
 - e) I det fall som anges i artikel 4 i konventionen lyder avtalet under lagen i det land där den part som skall utföra den angivna prestationen är bosatt eller i det land där huvudkontoret är beläget om det gäller en förening eller en juridisk person. Om det inte skulle vara möjligt att definiera den angivna prestationen lyder avtalet enligt subsidiaritetsprincipen under lagen i det land med vilket vederbörande part har de närmaste banden.
 - f) I samband med avtal som ingåtts av en konsument skall de kriterier som anges i artiklarna 3 och 4 i konventionen gälla, utan att detta påverkar det skydd som konsumenterna ges genom de tvingande bestämmelserna i lagen i det land där vederbörande part har sitt hemvist när avtalet ingås, under förutsättning att det landet inte är okänt för motparten av orsaker som kan tillskrivas konsumenten själv.
 - g) Det nya gemenskapsinstrumentet bör precisera omfattningen av begreppet ”tvingande bestämmelser” i ljuset av EG-domstolens rättspraxis.
 - h) I individuella anställningsavtal måste Romkonventionen (artikel 6) samordnas med Europaparlamentets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering

av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster¹, för att garantera tillämpningen av tvingande bestämmelser i lagstiftningen i det land till vilket utstationeringen sker. Arbetstagarens utstationering i ett annat land måste avse en begränsad period, både när det gäller tidsperioden och tjänsten som skall utföras. Utstationeringen kan inte avbrytas genom ett nytt anställningsavtal som ingåtts i värdlandet med en arbetsgivare (exempelvis ett företag) som ingår i samma företagsgrupp som den föregående arbetsgivaren.

- i) När det gäller vilka bestämmelser som skall gälla för avtal i samband med elektronisk handel bör man hänvisa till lagen på den plats där köparen eller mottagaren av tjänsten har sitt hemvist om det inte skulle vara möjligt att bestämma platsen där parternas vilja kommit till uttryck.
- j) När det gäller vilken lag som skall tillämpas i fråga om rättsverkan för en överlåtelse av en fordran, skall lagen i den överlåtande partens hemland gälla.
- k) I fråga om tvungen kvittning skall den lag tillämpas, som gäller för den fordran som kvittningen avser.

När det gäller grönboken om ett Europeiskt betalningsföreläggande och om åtgärder för att förenkla och påskynda handläggningen av tvister om mindre värden (KOM(2002) 746):

- 5. Europaparlamentet välkomnar kommissionens initiativ.
- 6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till följande punkter:
 - a) Man bör föreslå att en förordning skall antas, vars tillämpning är begränsad till gränsöverskridande ärenden.
 - b) Parterna skall kunna utnyttja de särskilda europeiska förfarandena eller alternativt de ordinarie förfaranden som redan existerar i medlemsstaterna.
 - c) Betalningsförelägganden skall begränsas till betalningsskyldigheter i samband med avtalsförpliktelser och utomobligatoriska förpliktelser utan att några maximibelopp anges.
 - d) Förfarandet i samband med betalningsförelägganden kan genomföras i en enda fas där en person med domarbehörighet gör en summarisk granskning av ärendet på grundval av skriftlig dokumentation. De medlemsstater som föreskriver ett förfarande i två faser kan fortsätta att tillämpa detta förfarande.
 - e) Den som drabbas av betalningsföreläggandet skall informeras om möjligheten att överklaga inom en viss tidsfrist, efter vilken föreläggandet blir definitivt och kan verkställas.
 - f) Ett europeiskt betalningsföreläggande skall få omedelbar verkan i en annan medlemsstat enbart genom ett intygande från ursprungsmedlemsstaten om att föreläggandet är äkta och verkställbart, såsom redan föreskrivs för den europeiska exekutionstiteln för obestridda fordringar.

¹ EGT L 18, 21.1.1997, s. 1.

- g) För att garantera att ett betalningsföreläggande kan verkställas på unionens territorium kan man utarbeta gemenskapsnormer för delgivning av betalningsförelägganden genom att framför allt fastställa former och gränser för alternativ delgivning i stället för en delgivning som överlämnas direkt till gäldenären.
- h) Frågor som gäller jurisdiktion, erkännande och verkställande av beslut i samband med privaträttsliga mål avgörs på grundval av Bryssel I-förordning, som inte verkar uppfylla kravet på domars verkställighet.
- i) Delgivningen skall utföras av specialiserad personal som har tillbörlig juridisk utbildning för att kunna ge gäldenären all den information som han kan behöva i fråga om det aktuella förfarandet.
- j) Förfarandet för småmål skall inte enbart tillämpas på tvister som gäller betalning av ett visst belopp, sedan man prövat gränserna för ärendets värde, utan att man även bör kunna utsträcka förfarandet till alla tvister som gäller ekonomiska relationer, när det gäller skulder,
- k) Man skall tillämpa alternativa tvistlösningsförfaranden (ADR), förenklad bevisupptagning och begränsade möjligheter till överklagande i småmål.

o

o o

7. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.